

In memoriam Nis van den Akker

Rien Burger

Een enkele keer in je leven kom je een wijs mens tegen. Wijs, niet zozeer omdat hij(of zij) zoveel weet, maar meer omdat hij zo'n afgewogen oordeel heeft.

Nis was zo iemand.

Op 20 maart is hij overleden en op 24 maart hebben we hem naar zijn laatste rustplaats gebracht. Dicht bij de duinen die hij zo goed kende en waarvan hij zoveel hield. Het regende toen de kist in de aarde zonk. Er zong bijna geen vogel. Eigenlijk had op dat moment de nachtegaal in gezang moeten uitbarsten, maar het was nog te vroeg in het jaar.

Als je aan Nis terugdenkt dan zie je weer die kleine vriendelijke man. Altijd belangstellend naar je wel en wee en altijd bereid om je van advies te dienen.

Nis was een man met gezag. Als hij op een vergadering het woord nam, werd het stil en iedereen luisterde. Dat gezag had hij ook gekregen doordat hij, als het moest, zijn verantwoordelijkheid nam. Toen eind jaren zeventig de kwestie speelde of en door wie de voorzitter Kortenoever moest worden opgevolgd nam Nis die taak op zich. En toen 10 jaar later geen voorzitter kon worden gevonden, was het weer Nis die zei "dan doe ik het wel".

De vogelwerkgroep lijdt door het heengaan van Nis een groot verlies. Een fijn mens is ons ontvallen.

Nog groter is het verlies voor Mies, de kinderen en de kleinkinderen. Wij wensen hen heel veel sterkte toe.

Bedankt !

Anneke Westerman

Zoals jullie waarschijnlijk weten heb ik mijn functie van secretaris van de vogelwerkgroep om gezondheidsredenen moeten beëindigen. Ik wil jullie graag laten weten hoe zeer ik het op prijsgesteld heb, dat ik, via onze voorzitter Hans, kaarten mocht ontvangen, die op vergaderingen door alle aanwezige leden van namen en goede wensen waren voorzien. Ook de vele kaarten met hartelijke wensen, e-mails, telefoontjes, huisbezoekjes, bloemen, enzovoort, hebben me goed gedaan. Het helpt je door akelige momenten heen en geeft je kracht verder te knokken. Nogmaals mijn hartelijke dank hiervoor.

Wijzigingen Ledenbestand

De volgende nieuwe leden hebben zich aangemeld:

Dhr. C. op den Velde	Meeuwenlaan 31	1935 ER Egmond-Binnen
Mw. S. Geerke	Bloemgaarde 63	1902 HB Castricum

Overleden:

03-01-09	Dhr. H de Ruyter	Mozartlaan 2	1901 XS Castricum
20-03-09	Dhr. C. van den Akker	De Loet 216	1902 BR Castricum

Jaarverslag Vinkenbaan Castricum: 2008 - deel 2

Luc Knijnsberg

Juli

In juli werd er dit jaar volop gevangen en ook erg leuk gevangen.

Het feest begon gelijk op de eerste met een mooi zuidoostenwindje, ideaal om vogels te vangen. Deze dag dan ook 105 vogels geringd, leuk waren: 3 Bosruiters, 22 Witgatjes en als toetje een Wulp.

De 2de was het nog steeds erg goed weer dus weer 100 vogels met als bijzonderheden: een Kievit, een Kleine plevier, weer een Wulp en deze dag als toetje een Zwarte ruiter.

De 3de sloeg het weer om en draaide de wind naar het zuidwesten. Jan besloot nog een middag te meeuwen met de volgende vangsten: 7 Kleine mantels, 4 Kokmeeuwen en 5 Zilvermeeuwen.

Op de 11de had Jan een minder leuke vangst. In het mistnet zat een Damhert verstrikt. Hij had inmiddels het net compleet vernield en Jan belde snel enkele boswachters voor hulp. Uiteindelijk lukte het om het dier weer op vrije voeten te zetten. Hij heeft nog wel enkele weken met een deel mistnet als een soort trofee tussen zijn gewei rondgelopen. Daarna is het beest nogmaals verstrikt geraakt in een schapenraster, waarna het dier ook van het overgebleven deel mistnet kon worden bevrijd. Hopelijk heeft hij zijn les geleerd en blijft hij voortaan weg van mistnetten en schapenrasters!

De 13de weer een leuke vangdag met een Canadese gans, een Grauwe gans, een Groenpootruiter, een Kleine plevier en een Kuifmees. De ganzen zijn met de hand gevangen: dit is de tijd van de bijna volgroeide pullen.

Megavangen was het op de 23ste met maar liefst 240 nieuw geringde vogels. Leuke waren die dag: 2 Snorren, 1 Spotvogel en 1 Tureluur. Verder begon de eerste terugtrek van zangers als Nachtegaal (28) en Kleine Karekiet (46).

De dag erna, de 24ste, was ook niet echt verkeerd. Richard was om 2:00 uur aanwezig en ving die nacht slechts 1 Porseleinhoen, maar toch! Verder op deze dag 2 Snorren, 2 Spotvogels, 2 Bosruiters, en 16 Witgatjes.

De 27ste lieten een Bontbekplevier, een Tureluur en een Witte kwikstaart zich slaan en ringen.

Ten slotte de 31ste als afsluiter van juli hing weer de eerste Waterrietzanger in een mistnet.

Leuke waarnemingen in juli:

Op de 1ste 2 bedelende Ransuilen nabij de Abelen.(broedgeval in de buurt?). De 2de vloog er een mogelijke Poelruiter over de baan. Regelmatig liet zich een 2de jaars man Blauwe kiek zien, evenals een Slechtvalk die met enige regelmaat langs de baan vloog.

Ijsvogel

foto: Luc Knijnsberg

Augustus

In augustus werd er ook weer leuk gevangen. Dit is o.a. de maand van de Waterrietzanger. Ze werden gevangen op de 7de, de 8ste, de 15de, maar liefst 3 op de 16de, weer 2 op de 17de, 1 op de 18de, 1 op de 19de, 2 op de 22ste.

De 5de was een goede dag met vangsten als: een Kleine bonte specht, een Snor, een Spotvogel, 2 Steenlopers (trouwens ook een echte augustus soort) en als uitsmijter 2 Huismussen. Huismussen worden slechts heel af

en toe gevangen, maar ja wanneer zie je ze nou ook zo ver in het duin, ver weg van hun huizen?

De nacht van de 6de op de 7de probeerde Richard weer wat Porseleinhoentjes te vangen met deze keer 3 vogels als resultaat. Tja, echt algemeen zullen ze nooit worden!

De 14de was ik zelf met een collega in het infiltratiegebied Kieftenvlak bezig met vis te vangen om over te zetten in een ander kanaal. Wegens onderhoud zou het kanaal droog komen te staan. Er zat nog water en ook vis in een grote duiker onder de weg. Hier ving we met een visnet veel Rietvoorns en als verrassing een mooi adult vrouwtje Dodaars. Gelukkig de sleutel van de hut op zak dus de Dodaars van een ring voorzien en daarna weer nabij de vangplek losgelaten. Als dank scheidt de Dodaars nog wel even mijn broek onder!

De 15de was een superdag met veel vogels, 253. Leuk was deze dag een verbetering van het dagrecord Kleine karekiet van 108 naar 138! Verder deze dag 30 Tuinfluiters en 2 IJsvogels.

De 16de, de dag met 3 Waterrietzangers, maar ook deze dag een Gele kwikstaart, niet bijzonder maar die zijn wel heel moeilijk te vangen de laatste jaren. En Rienk ving een Aalscholver met de hand!

De 17de ook een goede vangdag met maar liefst 27 verschillende soorten. Leuk waren een Draaihals, een Zwarte Ruiters en in de nacht 2 Porseleinhoentjes.

Op de 19de veel wind, dus weinig vogels. Richard ondernam een flappoging wat een Huiszwaluw op leverde.

De 22ste werd er ook in de avond gevangen met als resultaat 10 vogels. Dit waren: een Witgat, een Regenwulp, 7 Boerenzwaluwen en een Waterrietzanger, het is wel eens slechter s'avonds!

De 23ste hing er weer 's een Sperwergrasmus in een misnet.

De 24ste een jonge Goudplevier. De jongen zijn vrij gemakkelijk te vangen in de zomer, de adulte vogels vang je echter eerder in de winter met strenge vorst.

De 30ste was een echte superdag. Deze dag waren er 2 gasten van het ringstation in het duingebied Meijendel ter beoordeling. Overdag ving we precies 200 vogels in de avond nog 25 erbij. Totaal 33 soorten, met als uitschieters: 4 Bonte vliegenvangers, een Bosruiter, een Draaihals, een Groenpootruiter, een IJsvogel, 3 Paapjes, een Porseleinhoen, een Sperwergrasmus en een Watersnip. De gasten waren dan ook zeer tevree! De maand werd zeer feestelijk afgesloten met de vangst van een Noordse nachtegaal op de 31ste.

Leuke waarnemingen in augustus:

De 2de liet zich weer een Purperreiger zien nabij de waterinlaat. In de ochtendschemering veel jagende Boomvalken in het gebied zoals 6 op de 6de. Op de 19de hoorde Richard een Temmincks strandloper in de ochtendschemer. Een Kleine zilverreiger liet zich zien op de 21ste. De 30ste (de goede vangdag) vloog er een Middelste jager over de baan en zat er een Ortolaan in het hout naast de baan.

Dodaars

foto: Luc Knijnsberg

September

De eerste dagen was het weer zeer slecht zodat pas op de 5de de eerste vangdag van september was. Deze dag 67 vogels met oa een Groenpootruiter en 2 Steenlopers.

De 9de werd er weer redelijk gevangen met 117 vogels. Leuk waren een Draaihals, een Tapuit en een Paapje. En deze dag een twijfelachtige nachtegaal die eerst een Noordse nachtegaal was maar na

vleugelformules en discussies op de mail toch een late gewone Nachtegaal bleek te zijn. Ze blijven lastig, deze soorten!

Vanaf de 11de begonnen de Zwartkoppen echt op gang te komen en er waren er dit najaar wel heel erg veel, deze dag 85 stuks. Verder deze dag ook nog een Waterrietzanger.

Op de 12de maar liefst 102 nieuw geringde Zwartkoppen aangevuld met een Nederlandse ring, niet van ons, en 1 Belg.

De 13de weer eens een echte dwaalgast in de vorm van een Veldrietzanger, eigenlijk is het net een Kleine karekiet maar met een duidelijke wenkbrauwstreep.

De 14de vingten we een Bosruiter en een Zwarte mees. De Zwarte mees was een voorbode van veel mezen dit najaar, invasies van Pimpels en Zwarte mezen.

De Zwartkoppen liepen ook nog lekker door met 81 op de 15de, 77 op de 16de en 98 op de 18de.

De nacht van de 16de ving Richard ook nog 1 Porseleinhoen en 14 Waterrallen.

De 19de was dan een dag van de aantallen 247 vogels deze dag met maar liefst 144 Zwartkoppen, nieuw dagrecord! Het oude dagrecord was 135 uit 1987. Deze dag ook 7 Zwarte mezen en een Kleine bonte specht.

Opmerking uit het logboek:

“Zwarte mees op Zwarte mezengeluid!” - Goh, verrassend Jan!

De 20ste werd ook leuk gevangen met 8 Zwarte mezen, een Houtduif (vangen we echt weinig) en een man Sperwer met Duitse (Helgoland) ring. Mocht zelf deze Sperwer uit het net halen waarbij hij alleen via een paar mazen aan zijn ring vastzat in het misnet.

De 21ste een dag met Kwikken, 7 Grote gele kwik en 2 Witte kwik. Deze dag ook weer 95 Zwartkoppen, het gaat maar door!

De 22ste een late Waterrietzanger en een Draaihals.

De 23ste hingen de eerste 2 Bladkoninkjes in de mistnetten. Dit jaar werden er zeer veel gevangen, 65, nieuw jaarrecord! Deze dag ook 7 Grote gele kwikstaarten met maar liefst 6 in één slag, grote klasse Piet!

De 25ste maar liefst 6 Bladkoninkjes, een Draaihals en werden er dit jaar meerdere records gebroken dan kwam de Roodborst ook in aanmerking met deze dag 101 stuks en de Goudhaan met 53 stuks!

De 26ste een dag met 417 vogels, dat was hard werken deze dag. Leuke aantallen van Goudhaan 115, Zwartkop 136, Zwarte mees 23, Roodborst 71. Wat een vogels, wat een aantallen!

De 27ste was het iets minder hectisch met 300 vogels, deze dag wel weer een Kleine bonte specht en 2 Belgische Zwartkoppen.

Ten slotte de 28ste werden er nog 30 Zwarte mezen en 67 Zwartkoppen van een ring voorzien.

Leuke waarnemingen in september:

De 9de hoorde Richard een Krombekstrandloper (dichtbij). Visarenden werden gezien op de 9de, de 15de, en op de 17de. Op de 14de werd er een Buidelmees gehoord en werd er een Zomertortel gezien. Zowel op de 20ste als de 21ste was er een Roodpootvalk aanwezig nabij de hut. De 22ste werd een Duinpieper gehoord. De 27ste vloog er een Europese kanarie over de baan naar zuid. Op de 28ste zat er een Scandinavische Grote bonte specht vlak voor de hut op een klein paaltje, deze moet dan haast wel door Kees Roselaar gedetermineerd zijn! Hij was deze dag dan ook aanwezig met 3 gasten! 3 gasten van het Zoölogische museum?

Draaihals

foto: Jan Visser

Oktober

De eerste week van oktober gaf veel slecht weer en er werd pas vanaf de 6de echt leuk gevangen. Deze dag dan ook een Beflijster, 5 Bladkoninkjes en een Bokje.

De 7de besloot Richard weer een nachtpoging te wagen met 24 Waterrallen en 9 Waterhoentjes. Verder deze dag 7 Bladkoninkjes, nieuw dagrecord!

Vanaf de 8ste begonnen de Pimmies aan te trekken met 52 stuks deze dag, maar dit zou nog veel gekker worden! Verder werd deze dag ook een Bladkoning gevangen die eerder al geringd was op Schiermonnikoog.

De 9de echt een megavangdag met 458 vogels! Met veel mezen deze dag, oa Koolmees 107, Pimpelmees 187 en Zwarte mees 35. Verder deze dag ook 2 buitenlanders een Moskou Koolmees en een Bruxelles Zwarte mees.

De 11de een vangst van een Zilverplevier, deze vangen we meer in het voorjaar dan het najaar.

Op de 12de weer dik in de 300 vogels, 319, met wederom veel Pimmies, 151!

De 13de weer wat gewerkt aan de kwaliteit in de vorm van 6 Bladkoninkjes, een Sperwergrasmus een Waterpieper en maar liefst 9 Veldleeuweriken. Deze laatste soort is echt zeer moeilijk te vangen de laatste jaren. Verruiging rond de baan de oorzaak hiervan?

De 15de werden er weer 's 2 Knobbelzwanen van een ring voorzien.

Vanaf de 17de trokken de Koperwieken weer Nederland binnen met deze dag 268 nieuw geringd.

De 18de ging de Koperwieken trek nog even door met 167 stuks.

De 22ste weer het dagrecord van 7 Bladkoninkjes; het wachten was op nummer 8, maar helaas.. Verder deze dag weer de eerste Geelgors.

De 25ste weer een Bokje.

Op de 28ste ving Richard een Beflijster, 4 Bladkoninkjes, een Bokje en 64 Kramsvogels.

De 29ste een Buidelmees .

Ten slotte de 31ste als afsluiter van oktober 3 Geelgorzen.

Leuke waarnemingen in oktober:

Een Visarend op de 9de. Op de 10de zat er een Zwarte roodstaart in het hout naast de baan. Een mannetje Smelleken werd gezien op de 13de.

Grote piepers zaten bij de baan op de 15de en op de 17de. De eerste Klapekster werd gezien op de 19de. De 31ste vloog er een Beflijster over de baan naar zuid.

November

In November nemen de vangsten al weer aardig af en zijn de meeste trekvogels al weer in het warme zuiden.

Op de 1ste hing er nog een late Kleine karekiet in de netten.

De 2de was een dag met veel vogels, 331 waaronder 118 Pimpelmezen, ook begon vanaf deze dag de Mereltrek op gang te komen met 47 stuks.

De 3de zette de Merels nog even door met 107 stuks. Nieuw dagrecord!

Ook deze dag een Houtsnip en een late Fitis.

Op de 4de ontsnapte er een Buizerd net op tijd uit een misnet en ving en we 2 vogels met een andere Nederlandse ring: een Baardman en een Waterral.

De 5de weer 2 Geelgorzen, gelukkig vangen we ze de laatste jaren weer wat meer, en een Londen Merel.

Op de 7de hing de 65ste Bladkoning in de netten. Uiteraard nieuw jaarrecord!

De 8ste weer een Geelgors en een Houtsnip.

Op de 13de werden er maar liefst 11 Sneeuwgorzen gevangen samen met een Geelgors en een Bokje.

De 14de werd er een Zwartkop met Stavanger ring gevangen en aan het eind van de dag vond een PWN collega een verzwakte Torenavalk langs de Oldenborghweg. Ik heb deze vogel geringd en vervolgens meegenomen naar huis waarna de vogel is opgehaald door de Dierenambulance; ben benieuwd of deze nog eens teruggemeld wordt!

De 16de werden er weer 5 Sneeuwgorzen van een ring voorzien.

Vanaf de 18de kregen we nog een kleine invasie van Grote Barmsijzen toe dit vangjaar, met 23 vogels op deze dag.

De 19de werden er 35 Grote barmsijzen gevangen en een Sneeuwgorz.

22 november was een belangrijke dag voor de Vinkenbaan Castricum want toen was de presentatie van het boek "Een halve eeuw vogels ringen". Een sieraad voor elke boekenkast!

De 23ste weer Barmen met 33 Grote barmsijs en 2 Kleine Barmsijzen. Een mogelijke Witstuit werd naderhand toch een Grote Barmsijs - lastige jongens die witstuiten!

Daarna werden er dagelijks Barmsijzen gevangen met uitschieters op de 25ste met 131 stuks en de 29ste met 115 stuks.

Fazant man

foto: Luc Knijnsberg

Leuke waarnemingen in november:

Op meerdere dagen was er trek van Geelgors en Sneeuwgors. Regelmatig kwam er een Blauwe kiekendief langs. De 8ste werd er een late Bladkoning gezien nabij de baan. Boomleeuweriken lieten zich regelmatig zien en horen maar vangen Ho maar!

December

Vanaf 1 december gingen de lokkers weer terug naar de volière van Piet.

Er werden op sommige dagen nog enkele Grote barsijzen gevangen.

De 24ste ving Jan met brood een Ekster.

Op de 27ste liep er een Kleine strandloper op het pad ten noorden van de baan. Met geluid en wat pesten lukte het om deze van een ring te voorzien. Opmerkelijk!

Vanaf de 28ste kwam er licht vorsttrek op gang met vangst van 2 Goudplevieren.

De 30ste werden er 6 Watersnippen en een Witgat gevangen.

De 31ste sloot Arnold het jaar goed af met 5 Watersnippen, een Goudplevier en besloot met brood op de baan nog te meeuwen. Dit leverde 3 Kokmeeuwen en 44 Stormmeeuwen op. Leuk was een terugvangst van een Stormmeeuw die Arnold zelf 15 jaar geleden geringd had! Grote klasse Arnold!

Hiermee kwam het eindtotaal voor 2008 op: **15.798** nieuw geringde vogels. Het 3de beste jaar ooit! Verdeeld over 126 verschillende soorten. 45 vogels werden gevangen met een andere Nederlandse ring. En 21 Buitenlanders:

Soort	Ringcentrale	Landnaam	Ringnr	Datum	Init
Kleine Karekiet	Bruxelles	Belgie	9450502	7-5-2008	RR
Pimpelmees	Bruxelles	Belgie	10519686	29-10-2008	AW
Rietzanger	Bruxelles	Belgie	10295433	22-6-2008	CSR
Zwarte Mees	Bruxelles	Belgie	10670425	9-10-2008	PV
Zwartkop	Bruxelles	Belgie	10074441	27-4-2008	JV
Zwartkop	Bruxelles	Belgie	10636193	12-9-2008	JV
Zwartkop	Bruxelles	Belgie	10399049	12-9-2008	JV
Zwartkop	Bruxelles	Belgie	10856345	16-9-2008	RR
Zwartkop	Bruxelles	Belgie	10424926	18-9-2008	PV
Zwartkop	Bruxelles	Belgie	11003375	27-9-2008	AW
Zwartkop	Bruxelles	Belgie	10327917	27-9-2008	AW
Zwartkop	Bruxelles	Belgie	10933417	8-10-2008	Q
Sperwer	Helgoland	Duitsland	6345988	20-9-2008	LK
Goudhaan	Hiddensee	Duitsland	3X4304	30-10-2008	AW
Merel	London	Groot Brittanie	CL96720	5-11-2008	JV
Zwartkop	London	Groot Brittanie	V463182	12-5-2008	WB
Zwartkop	Madrid	Spanje	2A203892	27-4-2008	PV
Koolmees	Moskwa	Rusland	XP01658	9-10-2008	RR
Zwartkop	Paris	Frankrijk	4998818	19-9-2008	HL
Kleine Karekiet	Stavanger	Noorwegen	7E55450	16-8-2008	AW
Zwartkop	Stavanger	Noorwegen	9E28919	14-11-2008	LK

Leuke waarnemingen in december:

Een Pestvogel werd gezien nabij de netten op de 6de.

Een wandeling rondom de Westwouderpolder (18 april 2009)

Joop Zuiderwijk

De lucht is blauw, de zon schijnt en er is weinig wind - kortom ideale omstandigheden voor een ochtendwandeling in een fraai Hollands weidelandschap. We zijn met twaalf personen, onder leiding van Dick Broersen die zich als actief weidevogelbeschermer voor Landschap Noord Holland hier volkomen thuis voelt.

Het is rond 09.00 uur als het veerpontje ons naar de overkant naar het pittoreske dorpje De Woude brengt waar we besluiten om rechtsoom (tegen de klok in) op pad te gaan. We lopen over het klinker pad omzoomd met bomen en struiken waar in het frisse groen de Fitis en Koolmees hun aanwezigheid kenbaar maken. Via een tweetal bruggetjes bereiken we het vrij toegankelijke wandelpad over de dijk en ligt de polder met zwart-witte koeien voor ons. En dan natuurlijk waarvoor wij er zijn: de weidevogels.

Veel Bergeenden die in groepjes verspreid door hun prachtige veelkleurigheid dominant opvallen. Grutto's, schitterend op kleur, lopen parmantig rond of staan waakzaam op een kluit aarde en houden de omgeving in de gaten. Kieviten trippelen rond op zoek naar wormen en kiezen van tijd tot tijd het luchtruim waar ze als ware acrobaten over elkaar buiteland hun show opvoeren. Ook de onmiskenbare Tureluurs en Scholeksters ontbreken niet en laten dit ook duidelijk merken. Op afstand zit een paartje Brandganzen met vlak daarbij enkele Canadese Ganzen, een soort die niet door iedere vogelaar gewaardeerd wordt omdat deze hier van oorsprong niet thuis hoort maar al jaren volledig ingeburgerd is hetgeen ook geldt voor de Nijlgans waarvan er enkele komen overvliegen.

Na deze eerste inventarisatie vervolgen we onze weg. De dijk maakt een bocht naar links en wij lopen nu langs de nogal iele rietkraag van het Alkmaardermeer. Op het meer enkele Kuif-, Tafel- en Krakeenden en meerdere Futen. Al gauw horen we het krassende geluid van een Rietzanger schommelend op de top van een stengel. Wat verder lopend spotten we nog enkele Rietzangers en druk achter elkaar jagende paartjes Rietgorzen. Regelmatig wordt het veld afgezocht in de hoop dat we ook Kemphanen, die in deze polder normaal voorkomen, te zien krijgen. Aanvankelijk zonder resultaat totdat we eindelijk een zevental van deze vogels in beeld krijgen, zij het op flinke afstand en verscholen tussen

pollen pitrus gras. Helaas zijn het (nog ?) geen mooi gekraagde mannen; mogelijk dat het alleen hennen zijn.

In het luchtruim heeft een viertal Kieviten de aanval ingezet op een overvliegende Buizerd die zich zonder noemenswaardige tegenstand te bieden uit de polder laat verdrijven. Tussen alle bedrijvigheid door, terwijl we lekker tegen de dijk aan gezeten in de zon genieten van een bakkie koffie, noteren we een overvliegende Gele Kwikstaart, een Witte Kwikstaart in het veld en een paartje Fazanten. In het veld zijn inmiddels ook meer Brandganzen en Grauwe Ganzen aangekomen en loopt verder op de dijk een koppel met zes pullen die vervolgens hun toevlucht zoeken op het meer. Als we weer verder lopen vliegt vlak naast ons een Kuifeend op. Ze heeft daar een nest met twee eieren. Scherpe waarnemers onder ons ontdekken in het gras twee Veldleeuweriken, vroeger een algemeen voorkomende weide- en akkervogel maar helaas steeds minder te zien.

De Tapuit

foto: Vincent van Roemburg

We hebben inmiddels meer dan de helft van onze wandeling afgelegd als we nog een mooie waarneming aan onze lijst kunnen toevoegen. Op een

zandpad beneden aan de dijk loopt vlak voor ons een Tapuit. Een pracht exemplaar die beurtelings heen en weer trippelt; dan weer op een kluit aarde gaat staan om zich grondig te laten bewonderen en te laten fotograferen. Wat door hen die hun camera hadden meegenomen ook druk uit allerlei standen gedaan werd.

Het laatste gedeelte voert ons over de bestrate weg langs de Markervaart terug naar De Woude. In het veld zijn vijf hazen druk krijgertje en haasje over aan het spelen en we schrijven nog een Smient, een Waterhoen, een Visdiefje en een Boerenzwaluw bij om de lijst compleet te maken. We besluiten de ochtend met een napraat op het fraai aan de waterkant gelegen terras, met dank aan Dick en de medewerking van de weergoden.

Eindconclusie: “zeer geslaagd”.

Groepje deelnemers

Foto: Vincent van Roenburg

Voorjaarsweekend Sallandse Heuvelrug, 24 t/m 26 april 2009

24 en 25 april: kwaliteit: 10

Huub Huneker

Op vrijdagavond de 24ste hing er bij de drie organisatoren van het weekend spanning in de lijven. Waar zouden we zaterdagmorgen moeten gaan staan om de laatste Korhoenders van Nederland goed te zien te krijgen.

Discussie dus. Immers, het weekend ervoor waren leden van de VWG Alkmaar en twee man van onze VWG hier ook geweest en die hadden vanaf verschillende observatiepunten de vogels mooi gezien. Zo beschikten we over drie verschillende plekken. We hakten een knoop door en zo fietsten we zaterdagochtend heel vroeg van Stay Okay Nijverdal naar een plek waar plaatselijke IVN-vogelaars korhoenkijkers assisteren en uitleg geven over het gedrag, voedsel, predatie en het wel en wee van de populatieschommelingen. Een enthousiaste dame wees ons op een korhoenman ver op de horizon (Renie had hem het eerst in beeld), die onder andere stond te baltsen. Daar ik geen enkel zoekbeeld van het dier had en niet precies genoeg uitgelegd werd waar de vogel zich bevond, duurde het nogal lang eer ik 'm had. Links en rechts kreten van opgewonden vogelaars. Statiefpotengekletter, korte verplaatsingen. "Daar, naast die Berk, links van dat Denntje". Ja, welke Berk en welk Denntje dan". Afijn, je kent dat soort vogelteksten wel. Te rumoerig was het eigenlijk. Maar als je heel goed luisterde, hoorde je van zeker drie plekken korhoendergegons. We stonden op de (zeer discutabele) asfaltweg van Nijverdal naar Holten, die ten behoeve van het zeer zeldzame hoen elke avond van 19.00-9.00 uur voor autoverkeer gesloten wordt. Op meerdere plekken stonden vogelaars op deze glooiende weg. Mooi beeld.

Zoals al vermeld hoorden we van drie plekken gegons en na een verplaatsing van circa 300 meter sloten wij aan bij drie vogelaars die al een tijdje honkvast stonden. Na een gefluisterde, goede plaatsaanduiding ontdekten we tussen en/of net boven pollen struikhei de knaloranje-rode "koproos" van een mannetje. Dichtbij zat ie. Een ingehouden "wauw" ontglipte me. En na een statiefverplaatsing van enkele meters zagen we ook de nek en de borst. Wat een mooi glanzend blauw! Weer "wauw". En dan plotseling spektakel. Eén-, twee-, drie-maal sprong ie in vol ornaat circa 70 cm recht omhoog. En dat in werkelijk prachtig ochtendlicht.

Eenmaal geland was ie soms niet te zien, totdat je dat rood weer ontdekte en even later weer de nek en de borst zag.

In deze baltsperiode kunnen de mannetjes ongelooflijk vast op hun plaats staan, hoogst waarschijnlijk omdat er een vrouwtje nabij is. Daar waar je hem in de telescoop had, was ie minutenlang aanwezig. Totdat ze plotseling wat gaan lopen of wegvliegen.

Nadat een ieder de 2-3 mannetjes naar tevredenheid had gezien, verplaatsten we ons hemelsbreed 200m verder. We kwamen heel gunstig te staan: van hoog keken we over de weg waar we vanaf kwamen en over een dal waar we de hoenders van net zagen en hoorden. Maar nu zagen we ze veel beter: vrijstaand, voorovergebogen, de liervormige staarten, het springen. Geweldig. Het was werkelijk een schitterende ochtend: onbewolkt, zon in de rug, windstil, geen grondmist en het was niet koud. Twee Veldleeuweriken (ook zeldzaam geworden in Nederland) kweelden om het hardst boven ons.

Omdat iedereen de Korhoenders ideaal gezien had, konden we het ons permitteren niet constant door de telescopen te turen maar ook om ons heen te kijken. En toen we daar zo stonden te genieten van alles en iedereen, scheerden er twee korhoenmannen vlak voor ons langs. Snelle vleugelslagen afgewisseld met een glijvlucht en dat in dat prachtige ochtendlicht. Wat mooi! Het waren waarschijnlijk de mannetjes die we vanaf de weg hoorden maar niet konden zien, omdat ze in het glooiende terrein met tegenlicht achter ons zaten. Om Korhoenders goed te zien moet je zorgen dat je ergens hoog staat met goed overzicht over de hei met daarin plekken met lage vegetatie. Op die plekken, met laag gras of vossebes, wordt gebalst.

Op de terugweg naar de fietsen werden we verrast met wat ik maar noem: Het Beeld van het Jaar: 5 mannetjes Korhoen in een grote beuk etend van de knoppen die op uitkomen stonden. Volwassen Korhoenders zijn groeneters, in dit geval beukenknoppen met daarin blad en mannelijke- en vrouwelijke bloemen. Zeer voedzaam allemaal, denk ik. Wat een ochtend! Qua alles.

Tien meter voor we de fietsen bereikten zagen we een goudvinkman op 7 meter afstand van ons. Iedereen over z'n toeren. De kwaliteit was hoog, en dat vóór het ontbijt. Hoe goed kan een dag beginnen?

Na het ontbijt fietsten we rond de heide waar de Korhoenders huizen. De grondsoort van de stuwwal hier bestaat uit kalkarm, grof tot fijn zand en de aangeplante bossen zijn geheel overeenkomend met grote delen van de Veluwe: gemengd bos van Berken, Eiken en Grove Dennen, met daartussen percelen Fijnspar en Douglasspar. Productiehout om onder andere te dienen als stuthout voor de Limburgse mijnen. Aan vogelsoorten levert dat weinig op. Met enige regelmaat hoorden we Zwarte Mees, veel Boompiepers, enkele Gekraagde Roodstaarten en Goudhanen. Heel gewoon in deze omgeving en ontbrekend bij ons is de aanwezigheid van Bonte Vliegenvangers. Een lastig te ontdekken vogeltje, maar geduld loonde. Tweemaal goed gezien. Een late Grote Lijster zong vlak boven ons in een laan van Amerikaanse eiken. Goed te zien was ie.

Een korte wandeling in een stuk met door bos omgeven akkers met Schotse Hooglanders en paarden en een drinkpoel leverde ons een Witgatje op. Er was flink wat thermiek want er cirkelden 5 Buizerds en 2 Raven. De beide Raven hadden flink hoogte gewonnen en kwamen korte stukjes buiteland naar beneden. Al met al zagen we deze dag vele vlindertjes. Vooral Boomblauwtjes, Groentjes, Citroenvlinders (paars-gewijs), Oranjetipjes en Bonte Zandoogjes.

De hele route verraste ons steeds het beeld van de frisgroene kleur van de (bloeiende) Vossebes (= rode Bosbes). Op de bosbodem, maar ook op de hei grote plakken van dat lichte groen. Ook in bloei, maar donkergroen van bladkleur, waren de blauwe Bosbessen. Beide soorten geurden heerlijk zacht en zijn goed voer voor de Korhoenders.

Dank ging uit naar Jan Schaank die ooit de wens lanceerde om een bezoek te brengen aan de Sallandse Heuvelrug, zeg Korhoenders. Het was een groot succes!

26 april

Jan Zweeris

Om half zes stonden de weekenders voor het Stay Okay Hostel, gewapend met verrekijkers, telescopen en rugzakken. Gereed voor de tweede tocht naar de Korhoenderheide.

Begeleid door een paar druppels regen en de ochtendzang van de Zwartkop, Winterkoning, Gekraagde Roodstaart, Boompieper en nog een

stel andere zangers, kwamen we op de heideheuvels, gehuld in nevelsluiers. Wel een prachtig gezicht in het opkomende licht van de zon, bij de rijen golfjes-wolken.

Om de Korhoenders te vinden, was dat minder prettig. We hoorden ze wel. Na wat verplaatsingen en informatie van autochtone wandelaars vonden we de baltsende mannetjes. Vooral de witte waaiersaarten waren goede bakens in de grijze nevel. Toch was het allemaal minder spectaculair dan gisteren.

Het was windstil. Dus allerlei geluiden drongen van veraf en dichtbij goed tot ons door: een timmerende Grote Bonte Specht, Boompiepers in zingende parachutenvlucht en naar hoger sferen: zingend opstijgende Veldleeuweriken. Ook een Fazant liet zich even horen.

Steeds waren er weer nieuwe ontdekkingen. Op de takken van een oude struik zaten twee gewone Tapuiten en een Roodborsttapuit de opkomende zon toe te zingen. Een Gele Kwikstaart zocht naar voedsel op een zandpad. Ook die liet zich rustig bekijken. Op de terugweg zagen we een Boerenzwaluw met soortgenoten prudderen in een poeltje. Met een snavel vol "specie" vertrok hij naar het in aanbouw zijnde nest.

Kortom, overal viel wat te genieten. Op die terugwandeling werd de kroon gezet op onze Korhoenderontdekkingstocht. We hadden namelijk nog geen vrouwtjes gezien. Zij verstopten zich te goed met hun schutkleurenverenpak. Een van ons zag er twee in een boom zitten. Boven in de beuk liepen ze over de takken aan de bloem-bladknoppen te knabbelen. We konden ze uitgebreid telescopen. Nagezongen door een Bonte Vliegenvanger verlieten we voldaan de Sallandse heide.

Na het ontbijt vertrokken we in vier auto's naar ons tweede doel van dit weekend n.l. de Engbertsdijkvenen.

Toen we daar aankwamen was het warm en zonnig. De ijsvogelwand langs het bruine water van de vaart was wel bewoond, maar we zagen de bewoners niet.

Wandelend, luisterend en speurend liepen we langs en door een eentonig veenmoerasbos. Citroenvlinders, Oranjetipjes, Koolwitjes en andere fladderaars maakten de wandeling aantrekkelijk, samen met een aantal bekende vogels, zoals Buizerd, Koolmees en een Grote Lijster met een

snavel vol wormen. Ook de Boompieper en een paartje Zwartkoppen lieten zich horen en zien.

Bij de vennen werd het pas echt interessant. Een weelderige groei van Slangenwortel met hun aronskelkachtige bouw, bedekte de kreken. In de zompige stukjes bos groeiden veel Eenjarige Wollegrassen met één zilverachtige pluim in de top. In de vennen waren allerlei vogels actief: Kuif- Tafeleenden, Brandganzen, Wilde Eenden en Meerkoeten, Maar het ging ons vooral om de Geoorde Fuut en de Dodaars. Vanuit de vogelhut waren ze te ver weg. In de andere vennen waren ze beter te bekijken. Ze lieten zich ook horen, deze prachtige duikers.

Er zwermden talloze libellen en waterjuffers rond. De één nog mooier dan de ander. In rood groen, blauw, geel en zwarte variaties. Als ze er zijn, dan zijn er ook hun vijanden, de Boomvalken, die gespecialiseerd zijn in het vangen ervan. Algauw zagen we vier van deze acrobaten aan een overvloedige maaltijd. Ze vlogen vrij hoog. Duidelijk zagen we ze hun prooi vangen, ze van vleugels ontdoen en ze opvreten.

Een vrouwtje Bruine Kiekendief werd flink lastig gevallen door een stel Kapmeeuwen. Ze vluchtte zelfs de bosjes in. Hoog in de top van een dooie Berk zat een Buizerd te koekeloeren naar prooi. Enkele Wulpen vlogen over.

Overall waar we liepen was iets te beleven: een Adder, die lag te zonnen op een hopje biezen, een Geelgors, die zat te jubelen in een pas ontloken Berk. Een Koekoek liet zijn naam horen en een Rietgors zong zijn simpel liedje.

Op een wandelpad lag een dooie muis waarin een zestal zwart met bruin getooide Aaskevers hun nazaten deponeerden. Ook een geel-zwart gestreepte Doodgraver was van de partij. Tegen een van de veenwanden lag een groot mierennest. Met onze telescopen konden we ze met hun zware lasten zien slepen. Dode insecten, stukjes hout, afgevallen berkenkatjes, vele malen zwaarder dan deze zwart/bruine mieren.

Ik stop deze korte impressie van ons bezoek aan dit veengebied. Het was een fantastisch weekend. Onder ideale omstandigheden, met een fijn stel mensen en een prima organisatie.

Bedankt Marian, Huub, Renie en alle mede-weekenders.

PS

De enorme afname van het Korhoen in Nederland is een onthutsend verhaal. In 1976 werden tijdens een voorjaarsinventarisatie 456 hanen geteld in 150 atlasblokken(SOVON), tegen 15 (!!) Hanen in 2007, alleen nog maar op de Sallandse Heuvelrug .....

Door groei van de bevolking, bebouwing, toenemende ontginning van vochtige heides en hoogvenen, het ouder worden van de bossen, grootschalige ruilverkavelingen, overbemesting, ontwatering en verparking van het landschap brak het leefgebied van het Korhoen in snel tempo af.

De dichtstbijzijnde korhoenpopulaties bevinden zich in de Hoge Venen in België en op de Lunenburgerheide in Duitsland. Uitwisselingen zijn niet mogelijk. Kosten noch moeite worden gespaard om het huidige leefgebied op de Sallandse Heuvelrug te behouden. Daarnaast is men bezig nieuw leefgebied te maken (kappen van bomen). Het zijn waarschijnlijk oplossingen voor de korte termijn. Op langere termijn ziet de toekomst van deze soort er in Nederland en de geïsoleerde populaties op het vaste land van Europa niet goed uit.

Soortenlijst

(vogels voorzien van een *) zijn waargenomen in de Engbertsdijkvenen)

Geoorde Fuut *)	Boerenzwaluw	Wulp
Dodaars *)	Huiszwaluw	Regenwulp
Aalscholver *)	Grote Lijster	Houtsnip
Blauwe Reiger	Zanglijster	Kokmeeuw *)
Brandgans *)	Merel	Houtduif
Wilde Eend	Tapuit	Holenduif
Wintertaling *)	Roodborsttapuit	Turkse Tortel
Pijlstaart *)	Gekraagde Roodstaart	Koekoek
Tafeleend *)	Roodborst	Gierzwaluw
Kuifeend *)	Grasmus	Groene Specht
Bruine Kiekendief *)	Tuinfluit *)	Grote Bonte Specht
Havik	Zwartkop	Boomkruiper
Sperwer	Tijftjaf	Boomklever
Buizerd	Fitis	Raaf
Boomvalk *)	Goudhaantje	Kraai
Torenvalk	Bonte Vliegenvanger	Roek

Fazant
Korhoender
Waterral *)
Waterhoen *)
Meerkoet *)
Scholekster
Kievit
Witgatje

Veldleeuwerik
Boompieper
Gele Kwikstaart
Witte Kwikstaart
Koolmees
Pimpelmees
Zwarte Mees
Geelgors

Kauw
Gai
Spreeuw
Vink
Kneu
Huismus
Ringmus
Rietgors *)

Grote Lijster

Foto: Hans Stapersma

Excursie Zwanenwater, 3 mei 2009

Dick Dekker

Na weken prachtig weer was het net een slechte dag op 3 mei.

Toch waren er 12 mensen die hun warme bed verlieten om mee te gaan. Om 6 uur in de morgen vertrokken we en het was nog droog toen we begonnen aan de wandeling van 4,5 km rond het meertje. We namen de tijd om regelmatig stil te staan om goed te luisteren en te kijken welke vogel er zoal te horen en te zien was.

Vanaf de parkeerplaats hoorden we al de eerste Sprinkhaanzanger en er zouden er nog heel wat volgen. Fitis en Tjiftjaf waren ook volop te horen en ook de Boompieper liet zich goed zien. Langs het pad stonden veel orchideeën die net in bloei waren gekomen.

Rietzangers waren volop te zien en vooral te horen; voor de Kleine Karekiet was het kennelijk nog te vroeg in het jaar. Aan de westkant van het meer in het riet zat een Snor te zingen, nou “zingen”, het is meer een lang aanhoudende ratel, zoiets als de Sprinkhaanzanger. Marian, die hem het eerst hoorde, maakte ons er attent op dat het net iets anders is dan dat van de Sprinkhaanzanger. En dat was goed te horen met al die Sprinkhaanzangers om ons heen.

Verder zaten er wat Rietgorzen en vlogen er zo nu en dan wat Lepelaars over. De hele morgen vlogen ook groepen Aalscholvers over op weg naar het eilandje in het zuidelijke meertje waar ook Grauwe Ganzen en een enkele Lepelaar broeden.

Na anderhalf uur begon het licht te regenen en werd het kouder (dus altijd warme regenkleding meenemen !). Een enkele Roodborsttapuit liet zich goed bekijken. Op het meer dobberden wat Futen en een enkele Kuif- en Tafeleend. Verder was het stil op het meer. Aan de zuidoostzijde hoorden we de eerste Braamsluiper, later gevolgd door nog enkele. Ook vlogen er wat kleine groepjes Rosse Grutto's richting noord.

Onderweg werd er ook driftig naar plantjes gekeken en dat leverde heel wat soorten op. Na 4 uur lopen, luisteren en kijken kwamen we koud en nat terug bij de parkeerplaats. De meesten hadden toch een voldaan gevoel ondanks het mindere weer. Aantal vogelsoorten: ongeveer 35.

Texel: zon, wind en ..... vogels (excursie 16 mei 2009)

Joop Zuiderwijk

Elf “vroege vogels” staan om 06.00 uur bijeen voor het vertrek naar het eiland waar iedere vogelaar minstens eenmaal per jaar naar toe moet gaan om te genieten van het gevarieerde landschap en de vele vogels die daar te bewonderen zijn. Er is op dit tijdstip nog veel bewolking en het is behoorlijk fris als we onder leiding van Huub Huneker op pad gaan.

Enkele kilometers voor Den Helder bij afslag Breezand steken we het Noordhollands kanaal over en bezoeken daar eerst een plas met kijkscherm waar de eerste waarnemingen genoteerd kunnen worden. Op het water Bergeenden, Kokmeeuwen, enkele Kleine Mantelmeeuwen en Meerkoeten. Voor het riet zwemt een paartje Zomertaling prachtig op kleur; een echte topwaarneming. Op een in het water uitstekende strook grond zitten Aalscholvers met daarbij twee dansende Lepelaars. Langs de kant lopen Tureluurs, Scholeksters, een Oeverloper en een Gele Kwikstaart. We betrappen een copulerend paartje Meerkoet en noteren een Canadese Gans. Er vliegt een groepje Lepelaars over en een enkele Holenduif.

Na geruime tijd te hebben staan 'blauwbekken' zoeken we de warmte van de auto's op, rijden naar Den Helder waar we op tijd zijn voor de halfnegen afvaart naar Texel. Tijdens de oversteek worden we begeleid door tientallen tegen de wind in opboksende Kleine Mantel- en Kokmeeuwen.

Aan de overkant is de temperatuur een stuk aangenamer; de zon schijnt in een overwegend blauwe lucht, al staat er ook hier een harde wind. We huren fietsen en rijden naar het natuurreservaat de Petten, een aan de Mokweg gelegen middelgrote plas met eveneens een rijk en levendig vogelleven. Op schelpenstrandjes en diverse eilandjes broeden Kokmeeuwen en er is een kolonie Grote Sterns. Tussen de Kokmeeuwen worden ook enkele Zwartkopmeeuwen gesignaleerd. Ook de fraaie en elegante Kluten ontbreken hier niet, evenals de kleurrijke Bergeenden. Er wordt een Zilverplevier gespot, volledig in zomerkleed, alsmede Steenlopers, Oeverloper, enkele Slobeenden en Wilde Eenden. Een vlucht van elf Lepelaars schitterend wit afstekend tegen de blauwe lucht vliegt over ons richting het duinmeer de Geul, zuidelijk van de Mokbaai waar de Lepelaarkolonie is. Een naar prooi speurend mannetje Torenvalk hangt

boven het veld waarin ook een aantal Grauwe Ganzen met jongen rond scharrelt. Ten slotte zien we nog een Blauwe Reiger en enkele Rotganzen.

We vervolgen onze weg naar de zuidkant van de Mokbaai en stallen de fietsen bij het uitzichtpunt vanwaar het duin van de Geul en het meertje met de lepelaarkolonie goed te overzien zijn. De fraaie vogels staan op meerdere plaatsen langs de oevers en in het water. Enkele achterblijvers van onze groep hebben overigens bij het begin van de baai een laag over de vlakke zwevende Blauwe Kiekendief kunnen bewonderen. Boven het meer zijn veel zwaluwen actief: overwegend Boeren- en Huiszwaluwen, maar ook enkele Oever- en Gierzwaluwen. Een Rietgors landt op een in bloei staande meidoorn recht voor ons en laat zich daar geruime tijd bewonderen. Een Fitis laat zich horen maar wordt niet gezien. Langs de rand van het meer zwemmen twee Dodaarzen in de schaduw en verder nog enkele Krak- en Kuifeenden terwijl permanent Grote Sterns luid krassend over vliegen.

En nadat we ook nog een Bruine Kiekendief hebben zien vliegen, verlaten we het uitzichtpunt om even verderop in de zon en in de luwte van de hellende wegberm onze aandacht te geven aan de vogels van de Mokbaai. Het is laag water en we noteren een groot aantal Rosse Grutto's en tientallen Rotganzen. Bontbekpleviers en Bonte Strandlopers drentelen op de vlakke in gezelschap van Tureluurs en enkele Zilverpleviers. Vanzelfsprekend zijn ook hier weer volop Bergeenden en een drietal Eidereenden, een man met twee vrouwtjes. We horen het geluid van een Baardman, die direct daarna wegvliegt en verderop in het riet verdwijnt.

Met het oog op de beschikbare tijd wordt besloten de wandeling rond de Horsmeertjes te schrappen. We stappen weer op de fiets en rijden via het dorpje Den Hoorn oostwaarts door het fraaie cultuurlandschap van de Hoge Berg, een stuwwal 130.000 jaar geleden door een gletsjer opgedrukt. Een zeer apart landschap van schapenweiden met typisch Texelse schapenboeten en omzoomd door tuinwallen.

Onderweg nog enkele nieuwe waarnemingen zoals twee Paapjes zittend op een afrastering, Witte- en Gele Kwikstaart, een paar Veldleeuweriken, Graspiepers en wat Wulpen of Regenwulpen? waarover de meningen uiteen lopen, een Tapuit, een forse Buizerd en de Heggenmus die slechts gehoord wordt. We rijden langs de begraafplaats van de in 1945 in opstand gekomen Georgiërs en pauzeren enige tijd bij de “wezenputten”

langs het Skillepaadje waar Huismussen en Boerenzwaluwen druk bezig zijn in en rondom de naast een woonhuis gelegen schuur. Het smalle paadje volgend en via het leuke dorpje Oudeschild, bereiken we de weg langs de Waddenzee en volgen deze tot het eerste water links van de weg.

Ook hier al eerder genoteerde soorten o.a. Rotganzen en een kolonie Visdiefjes waar tussen na lang speuren en vergelijken de Noordse Stern ontdekt wordt en op de waarnemingenlijst bijgeschreven. Wat verder bij de kijkhut Dijkmanshuizen voegen we aan de lijst toe: Zwarte Zwaan, Brandgans, Knobbelzwaan en Kempfaan.

Het weer is inmiddels versomberd, er valt even wat regen en het is tijd om terug te gaan want we hebben nog een fikse tocht voor de boeg met straffe wind tegen. Bij Oudeschild blijven we de dijk volgen tot de haven van 't Horntje. Daar hopen we op een open vlakte Dwergsterns te kunnen spotten, hetgeen uiteindelijk ook nog lukt. Een mooi resultaat dus.

Tot slot van deze “vogelaarsdag” het waarnemen van een Zomertortel op het dak van een schuur, waar ook een twintigtal Turkse Tortels zich ophoudt. Hij zit daar geheel afgezonderd van die andere dakhewoners zich misschien afvragend “hoe ben ik hier in dit gezelschap terecht gekomen?”

NB. Totaal waargenomen soorten, inclusief de niet in dit verslag genoemde: 61. Met dank aan Huub voor deze heerlijke dag !

Excursie Texel

Foto: Vincent van Roemburg

Mijnheer Darwin, kan ik even met u praten ?

Huub Huneker

Wat was ik blij met januari en februari 2009. Twintig graden onder nul in Noord Limburg. Koud en naar in februari en maart in Frankrijk en Spanje. Het gebied waar Tjiftjaffen overwinteren. Een flink aantal heeft het kennelijk niet gehaald of heeft flinke vertraging opgelopen op weg naar ons land.

Wat een verademing! Sinds tijden een februari ZONDER "Tjiftjafgebral" ! Want het "gefluit" dat ze voortbrengen, laten we eerlijk zijn, is toch van een oerdegelijke saaiheid !

Ze starten gemiddeld eerder met “zingen” dan bijvoorbeeld Boomleeuweriken. En die zang is juist van een adembenemende schoonheid en warmte. Een voorbeeld van superconditie: hoog vlinderfladderend rondvliegen en gloedvol zingen.

Nu is ergens een voorkeur voor hebben een kwestie van smaak, maar hier is geen discussie mogelijk. Supersaaiheid tegenover zonovergoten grootsheid. Het één niet zonder het ander: ying en yang. Maar het tjiftjafmannetje kan niet eens zijn wijsje vasthouden. Op “tjaf” volgt heel vaak nog een “tjaf” of op “tjif” een “tjif”. Wat een simpel dier. Zou het nou zo moeilijk zijn om “tjaf” op “tjif” te laten volgen, of “tjif” op “tjaf”. Nee toch, kom op zeg hé! Het nare deuntje loopt uit de hand ten tijde van opwinding. Niet in geval van een nabij vrouwtje, maar van één of meerdere hikhakkende mannetjes. Het tempo wordt dan opgevoerd en meerdere keren wordt “tjaf” weggelaten. Twee, drie, soms vier, keer wordt versneld “tjif” geuit. Het beestje merkt dat ie stottert en stopt. Hij komt er even niet uit. Om heel snel toch weer aan te vangen. Dan doet ie snel “tjiftjafs”, maar dat gaat ‘m in die opgewondenheid te snel en weer verslikt ie zich. En die andere mannetjes ook. Al met al geen gehoor ! Toonloos, gevoelloos, armoedzaaiërig en stomvervelend. Het is echt allemaal niks. Om verdrietig en depressief van te worden.

Maar die Tjiftjaf heeft met mij helemaal niks nodig! Er moet een territorium verdedigd worden. De pech is dat dit irritante gestuntel vanaf half februari (met uitzondering van 2009 dus) de hele dag, dag in dag uit aanhoudt. In mei loopt het pas af. Het is een moeilijke tijd maar ik prijs me gelukkig met het zuivere belletje van een Pimpelmees, de knalknetterende Winterkoning, het gedoe van een Zanglijster, de geslaagde slag van een Vink, het heldere, bijna echoënde van een Boomkruiper en /of het warme intieme, aandoenlijke, ontwapende, zoetgevooisde en gelukzalige van een Boomleeuwerik. Maar teveel keren worden deze blij momenten verstoord door zo’n hakketakkende Tjiftjaf. Bah!

Direct na het getjiftjaf probeert de man het nog met een aantal keren “triet-triet-triet”, maar dat zet verder geen enkele zode aan de dijk. Het is zo kansloos allemaal. Het leidt werkelijk tot niets méér. Zo goed bedoeld, maar zo erg geen gehoor.

Deze “zang” is zo tot het allersimpelst denkbare teruggebracht, dat het niet anders kan zijn, dan dat de Tjiftjaf zich in het vroegste begin van zijn evolutionaire ontstaansontwikkeling bevindt. MAAR DAAR HEB IK NU

NIETS AAN! Elk jaar moet ik mij maar weer door zo'n heel lang voorjaar heen zien te slepen. Geen enkel ander liedje is zo schlemielig als dat van een Tjiftjaf. Niet alleen de mannetjes zijn verstoken van fantasie. De vrouwtjes zijn het ook! Er is namelijk elk jaar weer, meerdere keren nageslacht. Het zal zo zijn dat het vrouwtje zeer sociaal en opofferingsgezind is ingesteld: zij lijdt mee met het mannetje. Dat zie je duidelijk, dat merk je, dat voel je aan. Regelmatig lees je onderzoeksuitslagen van ornithologen die vastgesteld hebben dat vrouwtjesvogels goed luisteren naar gevarieerdheid en/of sterkte van mannetjesgezang. Zij kiest het mannetje met het grootste vocabulaire of de langste, breedste of dikste zangspieren. Alleen de vrouwtjes van de Tjiftjaf doen dat zeker NIET! Lamgeslagen van platheid in zangkwaliteit wacht zij smachtend op het moment dat haar eieren uitkomen. Daar heeft zij al die tijd op gewacht. Daar heeft zij zich al die tijd op verheugd.

Die jongen zijn zo lief, die bedelen zo leuk. Dát geluid. Eindelijk een héél ander geluid om zich heen. En die groeiende hoop in haar ogen dat dit nageslacht met totaal iets anders op de proppen komt. Toonladderkunst van de bovenste plank. Iets vernieuwends waarvoor de burens komen kijken. Complimenten die superlatieven ontstijgen, waar je als moeder gloed van op je snavelpunten krijgt van trots. Uitnodigingen uit het hele verspreidingsgebied om te komen optreden. Uitverkochte loofbossen. Maar neen, dromen spatten uiteen. Het zal zo blijven, constateert zij als zij haar uitgroeiende jongen hoort oefenen. Chiffchaff klinkt het in Caledonië, zilpzalp klinkt het in Germanië en Pouillot véloce in Frankrijk. Maar die Fransen weten denk niet wat een onomatopée is. Dat is een ander woord voor klanknabootsing. Fransen vinden dat een kukelende haan "cot-cot-codet" zegt. Ook in de naamgeving van vogels gaan zij hun eigenwijze gang.

Over het contact-roepje "wiet" van de Tjiftjaf zal ik kort zijn. Als je het hoort is het namelijk een confrontatie met het feit dat het beestje zich nog om je heen bevindt. Ten tijde van een zachte winter blijven meerdere Tjiftjaffen in Nederland. Zij zijn degenen die te snel aankondigen dat het half februari is en op een mooie dag weer aan gaan vangen met zich verslikken.

"Mijnheer Darwin, beste Charles, als u mij hoort, wanneer komt hier verandering in "? En snel graag !

Zeevogels kijken bij de Farne Islands.

Joop Zuiderwijk

Aan de oostkust van Engeland (Northumberland) en zo'n negentig kilometer ten noorden van Newcastle ligt slechts enkele mijlen uit de kust een groep eilandjes die o.a. bij vogelaars bekend zijn als de "Farne Islands". Het zijn hoofdzakelijk ontoegankelijke rotsen van variabele afmetingen (totaal 28) en slechts enkele hebben vlakke gedeelten die wel toegankelijk zijn met name Inner Farne en Staple Island. Deze eilanden groep herbergt een enorme populatie zeevogels en is dan ook een gewilde plek voor vogelaars en overige toeristen om deze vogels van dichtbij te kunnen zien. En dat is mogelijk want vanaf het vissersplaatsje Seahouses vertrekken vanaf april tot laat september dagelijks, afhankelijk van de weersomstandigheden, kleine bootjes voor een rondvaart langs de eilanden en de klippen (ca. 3 uur) met inbegrip van een uur verblijf op Inner Farne.

Ik had een bezoek aan deze eilanden al jaren op mijn verlanglijstje staan en verleden jaar was het dan zo ver toen ik met mijn vrouw ter plaatse in mei een week op vakantie was (hierdoor miste ik wel het jaarlijkse VWG-weekend). Wij kochten bij een van de vele kiosken aan de haven onze tickets voor de middagtrip en doodden de wachttijd met de Zilver- en Mantelmeeuwen op de kade en Eidereenden in de haven. Een mannetje had kennelijk de lente in zijn hoofd en maakte jacht op zijn vrouwtje dat enkele meters voor hem uit zwom. Als de afstand wat te groot werd spurtte hij naar haar toe met duidelijke bedoelingen, maar op het moment van "kip ik heb je" dook het vrouwtje onder om verderop weer boven te komen waarna het spel zich herhaalde. Een vermakelijk schouwspel waarvan we de uiteindelijke afloop niet hebben gezien vanwege de tijd om aan boord te gaan.

Met flinke snelheid over de niet geheel rustige zee werd de aanval op de eilanden ingezet en al gauw bevonden we ons tussen de massa's op het water drijvende en opvliegende Zeekoeten, Alken en Papegaaiduikers. Deze laatsten verblijven overdag meestal op zee en gaan pas tegen de avond aan land. De boot bracht ons dicht langs de met vogels bezaaide rotsen, veelal Zeekoeten, maar ook Kuifaalscholvers en meeuwen o.a. Drieteenmeeuwen. Halverwege de tocht naderden we het eiland waar een grote kudde zeehonden zich ophield. Ze lagen te rusten en sommigen,

meestal jongen die voor de winter geboren zijn, speelden en dartelden met elkaar. De boot benaderde ze zo dicht als mogelijk was zonder de beesten te verstoren en bleef daar voldoende tijd stil liggen zodat iedereen de dieren goed kon bekijken.

De weg terug bracht ons tenslotte naar Inner Island waar we aan land gingen. Via een trap naar boven en verder over met touwwerk afgezette loopvlonders, waar je niet vanaf mocht wijken. Boven gekomen troffen we direct een kolonie Grote Sterns gemengd met diverse Meeuwen. Boven aan de rand van de klippen de Zeekoeten en Kuifaalscholvers dicht opeen gepakt en bijna onder handbereik, met daartussen toch wel enkele Papegaaiduikers. Een Kuifaalscholver en een Eidereend zaten op hun nest te broeden pal tegen de loopvlonder aan. Je moest oppassen niet op de vogels te trappen. Verspreid over het eiland troffen we nog aan: Drieteenmeeuwen, Visdiefjes, Kokmeeuwen, Eidereenden en gewone Aalscholvers.

Tussen al dat moois is een uur op het eiland eigenlijk te kort maar wel volop genieten. Ik hoop er nog eens terug te komen en dan ook de andere gebieden daar langs de kust te verkennen, want ook later in het jaar en in wintertijd komen daar veel (trek)vogels voor.

Vogelbladen

Rien Burger

De Kieft, nr 1, 2009 (VBW Zaanstreek)

-Ook in deze vogelclub speelt het probleem van de aanleg van fiets- en wandelpaden in natuurgebieden. Je wilt het draagvlak voor bescherming van de natuur behouden en zo mogelijk vergroten en dan moet je de mensen de gelegenheid bieden de natuur te zien en te beleven. Aan de andere kant echter kan een wandel- of fietspad sterk verstorend werken, zeker in een weidevogelgebied. Het komt regelmatig voor dat de VBW Zaanstreek zich (net zoals onze vereniging) genoodzaakt ziet tegen de plannen van de overheid voor de aanleg van paden te protesteren.

Skor, nr 5, 2008 (VWG Texel)

-In 2008 zijn weer de “strandbroeders” op Texel geteld. Zondermeer goed deden het de Dwergsterns met totaal 116 paar. De Bontbekplevieren broedden er met 23 paar en er waren zelfs 2 Strandplevieren op de Hors (strandvlakte aan de zuidkant van het eiland).

Skor, nr 1, 2009 (VWG Texel)

-Dat ook auto's nuttig kunnen zijn voor vogels wordt duidelijk uit waarnemingen op het parkeerterrein bij de boot van Den Helder naar Texel. Spreeuwen hebben daar namelijk veel belangstelling voor de pas gearriveerde auto's. Zij pikken de muggen die zijn gesneuveld tijdens de rit naar Den Helder van de auto's af. Vooral auto's die over de Afsluitdijk zijn gereden met vaak wolken muggen, hebben hun interesse.

Tussen Duin en Dijk, nr 1, 2009

-Het aantal broedende Appelvinken neemt in Noord-Holland gestaag toe. Was het nog zo dat ze in de zeventiger jaren alleen aangetroffen werden in het Gooi, heden ten dage komen ze in heel Noord-Holland voor op plekken waar veel bomen staan. Ze broeden vaak in losse kolonies en zijn door hun schuwheid lastig waar te nemen.

Kleine Alk, nr 1, 2009 (VWG Alkmaar)

-Kees Roobeek heeft in 2008 de weidevogels geïnventariseerd in de polders tussen Bergen en Alkmaar. De uitkomst was verbijsterend! In vergelijking met 1980 als basis (=100%) werden de volgende aantallen aangetroffen: Scholekster: 24%, Kievit: 15%, Grutto: 7% en Tureluur: 14%.

De Tringiaan, nr 1, 2009 (VWG Schagen e.o.)

-Uit een brief aan de Tweede Kamer van het Ministerie van LNV over o.a. de invloed van Aalscholvers op de palingstand blijkt dat Aalscholvers slechts 7,5% van de vissen opeten die van commercieel belang zijn. De Aalscholvers vangen vooral Pos, een visje waarvoor niemand belangstelling heeft. De visstand in het IJsselmeer kan verbeterd worden door meer ondiepe oevers aan te leggen waar de jonge vis zich beter kan ontwikkelen. Ook het maken van diepe putten is goed voor de visstand,

omdat de vissen zo onbereikbaar worden voor de Aalscholvers en ze beter kunnen overwinteren.

Van Nature, nr 1, 2009

-Tegen de landelijke trend in nemen vogels zoals Paapje, Watersnip en Veldleeuwerik toe in het Dwingelderveld. Als oorzaak van deze toename wordt de sterke vernatting van de heide genoemd. Een gunstig nevenverschijnsel van deze vernatting is dat de toegankelijkheid voor recreanten geringer wordt. Vooral voor storingsgevoelige soorten zoals Kraanvogels wordt het gebied aantrekkelijk. In 2007 heeft er dan ook al paartje gebroed.

-Een Goudhaantje dat in het Zwanenwater geringd was, werd de volgende ochtend in Westerschouwen gevangen: een afstand van 142 km in nog geen dag. Voorwaar een geweldige prestatie voor een vogeltje van 5,4 gram.

Waarnemingen in het Werkgebied

Hanno Pet

Dit waarnemingen overzicht beslaat de periode van 1 januari t/m 31 maart 2009. Het is gebaseerd op gegevens uit waarnemingen.nl. De soorten uit categorie zeer zeldzaam (4) en zeldzaam (3) zijn zondermeer opgenomen. Daarnaast zijn de soort uit de categorie vrij algemeen (2) die ook op de SOVON BSP lijst staan verwerkt. Vervolgens is ook gekeken naar de interessante soorten voor ons werkgebied - die zijn ook opgenomen.

De soorten uit de categorie vrij algemeen (2), die op deze manier niet in dit overzicht terecht zijn gekomen maar wel zijn waargenomen tussen 1 januari en 31 maart 2009 zijn Roodkeelduiker, Parelduiker, Roodhalsfuut, Noordse Stormvogel, Jan-van-gent, Roerdomp, Lepelaar, Kleine Zwaan, Wilde Zwaan, Kleine Rietgans, Hybride Brandgans x Sneeuwvangans, Hybride Brandgans x Dwerggans, Grote Zee-eend, Brilduiker, Middelste Zaagbek, Grote Zaagbek, Blauwe Kiekendief, Havik, Patrijs, Kluut, Kleine Plevier, Kanoet, Drieteenstrandloper, Parse Strandloper, Kemphaan, Houtsnip, Witgat, Grote Jager, Drieteenmeeuw, Alk / Zeekoet, Alk, Kerkuil, Bosuil, Groene Specht, Kleine Bonte Specht, Boomleeuwerik, Oeverzwaluw, Waterpieper, Oeverpieper, Grote Gele Kwikstaart, De Winterkoning 44 (3)

Blauwborst, Zwarte Roodstaart, Roodborsttapuit, Tapuit, Vuurgoudhaan, Baardman, Witkopstaartmees, Keep, Sijs, Grote Barmsijs, Kruisbek, Goudvink en Appelvink. Op zich allemaal heel leuke waarnemingen, maar de Winterkoning is te klein om al die waarnemingen te verwerken. Ik verwijs u graag naar <http://www.waarneming.nl> om de waarnemingen van deze soorten op te zoeken. De beoordeelsoorten van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) zitten allemaal in categorie 3 of 4 en zijn dus allemaal opgenomen in dit overzicht, zie <http://www.dutchbirding.nl>.

Van de volgende waarnemers zijn waarnemingen in dit overzicht verwerkt, A.W. Stoop = AS, André van Vliet = AvV, Arend de Jong = AdJ, Arno Piek = AP, Arnold Wijker = AW, Bart Korf = BK, Bart Vastenhouw = BV, Bert Klees = BKl, Bertus de Lange = BdL, Bram Ubels = BU, Cees de Vries = CdV, Christophe Reijman = CR, coby henssen = CH, Cock Reijnders = CR, CS Roselaar = CSR, Danny Bregman = DB, diana lakerveld = DL, dick dekker = DD, Edial Dekker = ED, Erwin van Saane = EvS, Evert de Gooijer = EvG, Fabian Meijer = FM, Ferry van der Lans = FvdL, Frank in den Bosch = FidB, Fred Cottaar = FC, Gerard Hart = GH, Hans Groot = HGR, Hans Kuperus = HK, Hans Schekkerman = HSch, Hans Stapersma = HS, Henk Bakkenes = HBa, Henk van der Leest = HvdL, Hielke Boomsma = HBoom, Hubert Kivit = HKi, Inge wijker = IW, Jaap Groenhof = JG, jacos jes = JJ, Jan Dekker = JD, Johan van 't Bosch = JvB, Johnny van der Zwaag = JvdZ, Joke Huijser = JHu, Joost Heeremans = JHe, Kees de Vries = KdV, Klaas van den Berg = KvdB, KNNV Alkmaar = KNNVAKM, Lars Buckx = LB, Leo Heemskerk = LH, Leo van der Meij = LvdM, Lonnie Bregman = LBr, Luc Knijnsberg = LK, Luuk Punt = LP, Marijn van Oss = MvO, mark res = MR, Mart van Zweeden = MvZ, Merijn van Leeuwen = MvL, Michel Veldt = MVe, Michiel van den Bergh = MvdB, Mirjam Boonman = MB, Natasja Nachbar = NN, Noor Mather = NM, Olaf Oudendijk = OO, Onno Steendam = OSt, Paul de Jong = PdJ, Paul Tak = PT, Peter Mol = PM, Peter Venema = PV, Piet Admiraal = PA, Rienk Slings = RS, Robert Stoker = RSt, Roely Bos = RB, Rutger Rotscheid = RRo, Ruud Dam = RD, Steven van Leeuwen = SvL, Szabolcs Nagy = SN, W.A. Osinga = WAO, Willem Olbers = WO, William Price = WP en Wim Kolber = WL. Alle waarnemers worden hartelijk bedankt voor het invoeren van hun waarnemingen, ook al zijn de waarnemingen niet in dit overzicht verwerkt. Vragen over <http://www.waarneming.nl> kunnen gesteld worden aan info@waarneming.nl of eventueel aan ondergetekenden. Mocht u vragen

of opmerkingen hebben over dit overzicht mail dan naar webmaster@vvgmidden-kennemerland.nl of bel me op 0251-679950. Wilt u ook uw waarnemingen invoeren kijk dan op <http://www.vvgmidden-kennemerland.nl> om bij de belangrijke onderdelen van <http://www.waarneming.nl> te komen voor wat betreft onze vogelwerkgroep. Of kijk direct op <http://vvgmidden-kennemerland.waarneming.nl/index.php>.

De statistieken:

Jaar	Maand	Aantal maanden	Aantal waarn.	Aantal waarnem. ingevoerd	Aantal waarn. In dit overzicht
2005	16/05 - 15/08	3	34	88	88
2005	16/08 - 15/11	3	42	172	172
05-06	16/11 - 31/01	2,5	36	189	189
2006	01/02 - 31/03	2	43	185	185
2006	01/04 - 30/06	3	55	263	263
2006	01/07 - 31/10	4	55	181	181
06-07	01/11 - 31/01	3	48	222	222
2007	01/02 – 15/04	2,5	53	258	258
2007	16/04 – 15/07	3	56	213	213
2007	16/07 – 15/10	3	47	193	193
07-08	16/10 – 15/01	3	60	341	341
2008	01/01 – 31/03	(Nog) geen overzicht gemaakt			
2008	01/04 – 30/06	3	65	857 (2 t/m 4)	143
2008	01/07 – 30/09	3	48	784 (1 t/m 4)	109 (2 BSP, 3 en 4)
2008	01/10 – 31/12	3	68	1042 (1 t/m 4)	160 (2 BSP, 3 en 4)
2009	01/01 – 31/03	3	79	1488	163

Grote Aalscholver *Phalacrocorax carbo carbo*

- 15-02 MvdB 1 IJmuiden Haven, gefotografeerd en bevestigd door Roy Slaterus, noordersluis binnenzijde
- 24-02 WO 2 IJmuiden Haven, ze zaten tussen 9 andere aalscholvers waardoor het verschil goed zichtbaar was. Met name de mondhoek viel op; verder hadden ze een blauwe gloed een dikkere snavel en waren ze iets groter. Er worden daar regelmatig grote aalscholvers gezien maar dan zitten ze meestal aan de zee kant van de spuisluis, aan de binnenkant van de spuisluis
- 28-02 BdL 2 IJmuiden Haven, leuk om deze soort te herkennen
- 28-02 BdL 1 IJmuiden Haven
- 28-02 JvB 2 IJmuiden Haven, vermoedelijk het paartje dat Roy Slaterus eerder deze week ook waarnam
- 28-02 JvB 1 IJmuiden Haven, een derde vogel
- 28-02 KdV 3 IJmuiden Haven
- 01-03 FvdL 1 IJmuiden Haven, sub-adult
- 01-03 JG 2 IJmuiden Haven
- 01-03 MR 2 IJmuiden Haven, 1 man en 1 vrouwtje tussen 12 gewone Aalscholvers
- 01-03 PdJ 2 IJmuiden Haven, rustend, zelfde locatie als gisteren
- 11-03 AP 1 IJmuiden Haven
- 13-03 RRo 2 IJmuiden Haven
- 21-03 HGR 2 IJmuiden Haven, spuisluis en Noordersluis
- 21-03 MvO 1 IJmuiden Haven

Kuifaalscholver *Leucocarbo aristotelis*

- 03-01 FC 1 IJmuiden Haven
- 03-01 LB 1 IJmuiden Pieren / Noordzee (hoofdgebied)
- 09-02 MR 2 Castricum Strand / Noordzee, 2 volwassen exemplaren, mogelijk waren er meer onv. exemplaren ter plaatse. Vlak achter de branding hier ook een grote groep Aalscholvers ter plaatse vissend op een grote school Wijting
- 18-02 LP 1 IJmuiden Noordpier, vissend met gewone aalscholvers bij de Noordpier. <http://vogelverslagen.web-log.nl/>
- 08-03 WP 1 IJmuiden Haven
- 10-03 GH 1 IJmuiden Haven, foeragerend, toch een zomerkleed mooie kuif, noorder spuisluis noordzee kant
- 11-03 WK 1 IJmuiden Buitenspuikanaal, 13:00 uur

13-03 RRo 1 IJmuiden	Haven
14-03 LP 2 IJmuiden	Haven, baltsend / zingend, een keer baltsend! Zie ook: http://vogelverslagen.web-log.nl/
15-03 DB 2 IJmuiden	Haven, baltsend / zingend, vlogen later richting het westen
15-03 ED 1 IJmuiden	Haven
15-03 LBr 2 IJmuiden	Haven, baltsend / zingend, bij ons ook één keer baltsend! Vlogen later weg richting de Noordzee
15-03 SN 2 IJmuiden	Haven
17-03 AvV 1 IJmuiden	Haven, rustend
17-03 LH 2 IJmuiden	Haven, 2 vogels op de dukdalf. Kuif goed te zien
17-03 MVe 1 IJmuiden	Haven, foeragerend, mijn eerste adult in Ned !
17-03 NM 1 IJmuiden	Haven, rustend, af en toe kop met kuif uit veren
20-03 EvG 2 IJmuiden	Haven, bij gemaal, vissend, drogend, mooie kuifjes
20-03 Hsu 2 IJmuiden	Haven
21-03 HGR 1 IJmuiden	Haven, fraaie adult, spuisluis
21-03 JvdZ 2 IJmuiden	Haven, schitterend, in zomerkleed
21-03 MvO 2 IJmuiden	Haven
22-03 BV 2 IJmuiden	Haven, 1 adult en 1 juveniel
22-03 CR 1 IJmuiden	Haven, eerst vissend, later rustend
22-03 FC 2 IJmuiden	Haven, 1 ad. in zomerkleed, 1 ex. 2E kj
22-03 HBa 2 IJmuiden	Haven, rustend
22-03 WO 1 IJmuiden	Haven, foeragerend, mooi beestje met grappige kuif. Hij ving in korte tijd twee visjes
23-03 RRo 1 IJmuiden	Haven
26-03 JD 2 IJmuiden	Haven, eindelijk, na al een aantal keren vergeefs, zaten er nu twee, helaas was het weer erg slecht dus een matige foto maar hij kan op mijn lijst
28-03 FidB 2 IJmuiden	Haven
28-03 JJ 2 IJmuiden	Haven, 's morgens al langs geweest, 's middags eindelijk succes, mooi kunnen bekijken
29-03 BU 2 IJmuiden	Haven, baltsend / zingend, gaaf paartje in zomerkleed, baltsend en parend tussen aalscholvers
29-03 FM 2 IJmuiden	Haven baltsend / zingend, wouw gaaf, baltsend en parend, filmpje volgt
29-03 MvL 3 IJmuiden	Haven, de 2 ad. zomerkleed en een juv. winterkleed samen foeragerend in spuiwater
29-03 RB 1 IJmuiden	Haven
29-03 RB 2 IJmuiden	Haven

29-03 RB 3 IJmuiden Haven

31-03 AP 2 IJmuiden Haven

Koereiger *Bubulcus ibis*

30-01 DB 1 Heemskerk Overvliegend zuidwest, klein, oranje snavel, poten geelgrijs, snelle vleugelslagen

Kleine Zilverreiger *Egretta garzetta*

12-01 LvdM 1 Heemskerk – Duingebied

12-01 LvdM 1 Heemskerk – Duingebied

12-01 LvdM 1 Heemskerk – Duingebied

12-01 PM 1 Castricum Bebouwd gebied, vogel vloog laag van noord naar zuid over mijn tuin in Castricum

31-01 CH 1 Heemskerk Duingebied

Grote Zilverreiger *Ardea alba*

04-01 RSt 1 Landgoed Marquette

08-01 WO 1 Castricum

14-01 OSt 4 Castricum Graslanden

15-01 OSt 1 Limmerpolder Graslanden

17-01 PA 1 Heemskerk Foeragerend, in sloot naast Blauwe Reiger

18-01 BK 1 Castricum

18-01 HBoom 1 Uitgeest

18-01 IW 1 Limmerpolder

18-01 LK 1 Hempolder Vogelkijkhut

18-01 WO 1 Uitgeest

19-01 AW 1 Heemskerk Slootkanten, vanuit de trein

21-01 CR 1 Uitgeest

23-01 OO 1 Uitgeest In weiland aan N203 tussen Uitgeest en Limmen

24-01 CR 1 Uitgeest Graslanden, de volgende dag ook nog aanwezig

24-01 HvdL 1 Uitgeest Graslanden, bij eendenkooi Uitgeest

26-01 LH 1 Uitgeest

08-02 JHe 1 Landgoed Marquette - foeragerend, schijnt hier al wat langer rond te hangen

08-02 WO 1 De Grote Ven

14-02 WAO 1 Castricum Foeragerend, stond in weiland naast de provinciale weg in buurt van bevroren plas met bergeenden en smienten

Ooievaar *Ciconia ciconia*

17-03 DB 1 Heemskerk, overvliegend

Zwarte Rotgans *Branta nigricans*

14-02 HBoom 1 Castricum - Strand / Noordzee, dicht langs het strand en vlak boven het water vliegend. Wat mij erg opviel

was de witte ring om de nek, de witte flank en dat er geen kleurverschil was waar te nemen tussen nek en rest van het lijf.

Witoogend *Aythya nyroca*

09-02 HBa 1 Noordhollands Duinreservaat – Hoefijzermeer

Rosse Stekelstaart *Oxyura jamaicensis*

26-03 DB 2 Heemskerk

Rode Wouw *Milvus milvus*

10-01 AW 1 Zuider Nollen - Foeragerend, infiltratiegebied, eerst noordwaarts, later weer zuidwaarts

Ruigpootbuizerd *Buteo lagopus*

29-03 KvdB 1 NHD Castricum, zwevend in thermiek, aantal keer op de open plek boven ons hoofd voorbij zien gaan, duidelijk zeer lichte vogel, kon mooi de donkere vleugel en staart rand zien, ook duidelijk donkere vlek op de buik en was ook duidelijk donkerder tussen de polspekken en het lichaam

Smelleken *Falco columbarius*

26-02 LK 1 NHD Doornvlak, duingebied, zat zich te wassen in het duinmeertje en gaf daarna nog een vliegshow

Slechtvalk *Falco peregrinus*

18-01 BK 1 Hempolder Vogelkijkhut, rustend

16-02 DL 1 Hempolder Vogelkijkhut

08-03 DL 2 Hempolder Vogelkijkhut, samen jagend op kieviten

29-03 HS 1 Castricum Jagend

Bokje *Lymnocyptes minimus*

11-03 RSt 1 Landgoed Marquette, foeragerend

12-03 LK 1 NHD Castricum, opvliegend, natte duinvalleien

IJslandse Grutto *Limosa limosa islandica*

31-03 MR 8 Castricum Plasjes N203, minimaal 6 waarschijnlijk in totaal zo rond de 12 exemplaren aanwezig, door de telescoop met het zonnetje in de rug duidelijk de verschillen met de honderden aanwezige gewone Grutto' s te zien, kleiner, dieprood doorlopend tot de poten en donkere vlekken/strepen tussen de poten

IJsvogel *Alcedo atthis*

01-01 FidB 1 Heemskerk Duingebied

03-01 HBoom 1 NHD Karpervijver

- 04-01 HvdL 1 Castricum Parken, kerkhoven en villawijken, plantsoen t.h.v. het oorlogsmonument
- 06-01 MR 1 Krengensbos Vogel liet zich van dichtbij bekijken en maakte daardoor verzwakte indruk
- 07-01 BKI 1 Castricum Overvliegend noordwest
- 09-01 DD 1 Limmen Zat bij groot wak aan het stet in Limmen
- 09-01 PT 1 IJmuiden Haven
- 10-01 PA 1 Beverwijk Overvliegend, vloog over weiland naar de sloot
- 13-01 HKi 1 IJmuiden
- 18-01 DB 1 Uitgeest Overvliegend noordwest
- 18-01 LH 1 Castricum In het plasje in de bocht van de Helmkade, hier ook voor de vorst periode aanwezig
- 15-02 LK 1 Hempolder Vogelkijkhut, sloten
- 21-02 LBr 1 Uitgeest Lijnvormige wateren
- 28-02 BdL 1 IJmuiden Haven, overvliegend, steeds roepend
- 28-02 JvB 1 IJmuiden Haven, zowel 's ochtends als 's middags, veelvuldig roepend en beide keren langsvliegend
- 12-03 LBr 1 Uitgeesterbroekpolder - roepend, kwam eerst aan de andere kant van de A9 van zuidwest aanvliegen, vloog er toen onderdoor door een tunnel en ging zitten op de plaats vd pijp
- 13-03 RRo 1 IJmuiden Haven
- 20-03 MB 1 IJmuiden Haven
- 20-03 MB 1 IJmuiden Haven
- 20-03 MB 1 IJmuiden Haven
- Rouwkwikstaart** *Motacilla yarrellii*
- 28-02 LK 1 NHD Egmond, duingebied
- 28-02 NN 1 NHD Bakkum
- 21-03 HGR 1 IJmuiden Haven
- 31-03 MR 1 Castricum
- Boomklever** *Sitta europaea*
- 25-01 LK 1 NHD Bakkum, roepend, duingebied
- 07-02 RSt 1 NHD Heemskerk
- 31-03 RSt 1 Landgoed Marquette
- Klapekster** *Lanius excubitor*
- 02-01 HBoom 1 NHD Doornvlak
- 03-01 HBoom 1 NHD Doornvlak
- 03-01 HBoom 1 NHD Bakkum
- 06-01 LK 1 Zuider Nollen Duinstruweel
- 07-01 LK 1 NHD Kijkscherm de Hoep, duinstruweel

08-01 HBoom 1 NHD Infiltratiegebied
 10-01 AW 1 Zuider Nollen - open duingebied
 10-01 MR 1 NHD Hoefijzermeer
 12-01 HBoom 1 NHD Bakkum
 14-01 HBoom 1 NHD Bakkum
 17-01 RS 1 Heemskerk Duingebied, duinstruweel
 23-01 WO 1 Castricum Vogelduin, was aan het bidden en ging later op
 een struikje zitten
 24-01 KNNVAKM 1 NHD Bakkum, open duin. R. Polder, jagend vanaf
 Meidoornstruik; medewaarnemer C. de Rijk
 25-01 MvZ 1 NHD Doornvlak
 26-01 AS 1 Zweefvliegveld
 27-01 HBoom 1 NHD Bakkum
 27-01 HBoom 1 NHD Doornvlak
 29-01 RS 1 NHD Castricum
 30-01 RD 1 Ringstation Castricum - duinstruweel, jagend achter koolmees.
 Later wegvliegend met koolmees in klauwtjes,
 Meeuwenweg kruising paadje van Dorus
 04-02 AW 1 Castricum Vogelduin, open duingebied
 06-02 LK 1 Castricum Vogelduin, duinstruweel
 07-02 AdJ 1 Ringstation Castricum
 08-02 FidB 1 Ringstation Castricum
 14-02 DL 1 Zweefvliegveld
 16-02 AdJ 1 NHD Hoefijzermeer
 21-02 RSt 1 Ringstation Castricum
 22-02 PV 1 NHD Soeckebacker, duinstruweel, op struiktop
 23-02 WO 1 NHD Doornvlak
 26-02 AdJ 1 Ringstation Castricum
 27-02 LK 1 Castricum Vogelduin, duinstruweel
 07-03 HBoom 1 NHD Bakkum
 13-03 CSR 1 NHD Doornvlak, tweespiegelig; hoog in alleenstaande
 boom (zie pijl), maar daarna erg vliegerig (binnen
 Doornvlak) en soms even zoek
 19-03 SvL 1 Castricum Vogelduin
 21-03 FidB 1 Zweefvliegveld, overvliegend
 21-03 HK 1 NHD Egmond Binnen
 29-03 LK 1 NHD Doornvlak, duinstruweel
 30-03 JHu 1 Ringstation Castricum
 31-03 MR 1 Ringstation Castricum

Bonte Kraai *Corvus cornix*

13-03 CSR 1 NHD

Bakkum, trekker: op ca 700 voet hoogte gestaag doorvliegend naar NNO. Waar kan deze nu vandaan komen? Ik had al 6 jaar geen Bonte Kraai meer gezien in N Holland

Raaf *Corvus corax*

14-02 HSch 1 NHD

De Mient, eerst roepend gehoord, later roepend laag overvliegend richting Noord

Sneeuwgorz *Plectrophenax nivalis*

26-01 EvS 1 NHD

Castricum

13-02 CdV 4 NHD

Egmond, foeragerend, duingrasland

01-03 AW 2 NHD

Castricum

Zeevogels (leren) kijken

Net als in 2008, is Peter Zwitser ook dit najaar bereid leden de beginselen van het zeevogels kijken bij te brengen. Dat gebeurt niet via een cursus met droge theorie, maar door direct oefenen in de praktijk. U kunt zich bij hem aanmelden (tel.: 0251 655199 of – eventueel via een vriend of kennis met email indien U daar zelf niet over beschikt - mailen naar: peterzwitser@zonnet.nl). U komt dan op de deelnemerslijst. Afhankelijk van vooral de te verwachten weersomstandigheden, mailt Peter zijn plan voor een “excursie” (zeer) kort van tevoren door aan de deelnemers. Als U zin heeft en ook kan op de aangegeven datum en tijd, dan sluit U zich bij de “excursie” aan, en, zo niet, dan geldt “volgende keer hopelijk beter”.

Lezingen & Excursies – 3^e kwartaal 2009

Commissie Lezingen & Excursies

Zondag 16 augustus: dagexcursie Zuid-West Friesland

Excursieleider Hans Stapersma

Vertrek station Castricum: 6.15 uur, tot ca. 17.30 uur.

Zaterdag 5 september: dagexcursie Balgzand en “punt” van Noord-Holland.

N.B. hiervoor dient u zich op te geven.

Excursieleider Arend de Jong

Vertrek station Castricum: 7.15 uur, tot ca. 17.00 uur.

De Balgzandexcursie, o.l.v. een gids van Landschap NH, start om 8.30 uur. Max. aantal deelnemers 20. De kosten zijn € 5,00 tot € 10.00 p.p., afhankelijk van het aantal deelnemers. Ter plekke te betalen. Opgeven bij Marian van Leeuwen, tel. 0251 311092 of mail:

fred-marian@hetnet.nl .

Zondag 27 september: ochtendexcursie Zuidpier IJmuiden en Kennemermeer (volop trek van noord naar zuid)

Excursieleider: Peter Zwitter

Vertrek station Castricum 7.30 uur, station Beverwijk 7.45 uur; tot ca. 14.00 uur.

Noteer ook deze (voorlopige) data alvast in uw agenda:

Zat. 17 okt. Excursie vogeltrek.

Zon. 25 okt. Excursie vogeltrek.

Wo. 18 nov. Algem. ledenvergad.; 20.00 uur in de Hoep.

Zon. 29 nov. Dagexc. o.a. Arkemheen (o.a. Kleine Zwanen).

Wo. 9 dec. Lezing.

Zat. 19 dec. Winterexcursie Noordhollands Duinreservaat.

Uilen kijken in Fins Lapland

(Ingezonden mededeling)

In het voorjaar van 2010 wil ik in samenwerking met Sundowner Wildlife Holidays in Amstelveen een 7-daagse uilentocht organiseren in Fins Lapland. Enkele jaren geleden maakte ik dezelfde tocht al eerder en dat was een groot succes. Toen in 5 dagen tijd 8 soorten uilen, waaronder Lapland-, Oeral-, Sperwer-, Ruigpoot-, en Dwerguil, en Oehoe. Verder Auerhanen, Hazelhoenders en Moerassneeuwhoenders - in totaal 127 soorten vogels in nog geen 4 dagen vogelen. Deze keer willen we het wat rustiger aan doen en ook nog misschien "beren kijken". De tocht zal plaats vinden in de laatste week van april en de eerste week van mei. De juiste datum moet nog worden vastgesteld. In Finland hebben we de beschikking over een uitstekende gids en vogelkenner van Finnish Nature.

We beginnen de tocht in Oulu waar we 3 nachten zullen doorbrengen in een goed hotel. We zijn dagelijks de hele dag in het veld op zoek naar uilen en andere soorten vogels. Ook bezoeken we een fraaie schuilhut aan de moerassige Oostzeekust voor steltlopers (bv breedbek strandloper) en vroege zangvogels. Daarna transfer per comfortabele minibus en al vogelend naar Kuusamo aan de Russische grens. Ook daar 3 dagen uilen zoeken vanuit een vast hotel. Voor mensen die bruine beren willen zien, kan dit vanuit Kusamo geregeld worden. Er zal in de gekozen periode nog vrij veel sneeuw liggen met grote kans op o.a. sneeuwwhazen, rendieren en verder Moerassneeuwhoenders, Korhoenders, Taiga gaaien, Bruinkop mezen en verschillende soorten spechten. Op de zevende dag hebben we de transfer naar Oulo en de terugvlucht naar Amsterdam.

De totale kosten voor deze reis bedragen ongeveer 1900 euro bij 6 personen, dalend naar 1600 euro bij 14 personen, waarbij inbegrepen de retour vlucht Amsterdam-Helsinki-Oulu, 6 nachten hotel VP, transfers per minibus + Finse gidsen. Er wordt overnacht in 2-persoons kamers met douche en toilet. Het minimum aantal deelnemers bedraagt 6 en het maximum 14. Belangstellenden voor deze reis kunnen contact met mij opnemen en ontvangen dan aanvullende informatie. In verband met de grote vraag naar dit soort reizen, moet zeer tijdig een optie worden genomen en vroeg in het najaar worden geboekt. Dit ook in verband met het beperkte aantal professionele gidsen. Voor verdere vragen kunnen jullie mij bellen op 0251 655199 of mailen naar: peterzwitser@zonnet.nl. In afwachting van jullie reactie, met vriendelijke groet, Peter Zwitser.